

dig. Og dem kan man jo ikke blive ved med at beskære på den her måde, uden at det giver bag-slag på et tidspunkt.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Hr. Mogens Andreasen forstod åbenbart ikke under det forrige punkt på dagsordenen, at jeg sagde, at der var noget vrøvl i sætningen, at »man pumper afgifter ud«. Det må da være at suge afgifter ind, hvis det skal være rigtigt beskrevet.

Ikke mere om det. Jeg vil understrege, at lovforslaget her jo fremsættes som et led i den samlede finanslovaftale. Jeg vil gerne takke forligspartierne for, at vi har kunnet opnå enighed om, at der også fra dette område skal ydes et bidrag til at få den samlede samfundsøkonomi til at hænge sammen.

Det er glædeligt, at der er et flertal, der vil tage det ansvar på sig at sørge for, at der er dækning for de udgifter, vi er enige om skal afholdes.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 102: Forslag til lov om ændring af lov om servicejob. (Udvidelse af anvendelsesområdet, forlængelse af forsøgsperioden, genoptjening af ret til dagpenge m.v.).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 10/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Lovforslaget her handler jo om servicejob. Selve tanken om servicejob er faktisk en genial tanke, som vi nu gør endnu bedre.

Den oprindelige tanke var jo egentlig at slå to fluer med ét smæk, at give de lidt ældre ledige muligheder for et fast job, samtidig med at man i kommunerne på områder, hvor der kunne være behov for mere offentlig service, netop kunne oprette de her job, specielt inden for ældresekto-ren.

Når jeg nu siger, at vi gør det endnu bedre, så er det, fordi vi for det første udvider ordningen lidt, ved at vi siger, at den også kan bruges på selvejende institutioner og humanitære organisationer.

Dernæst gør vi det – det er jo en forsøgsperiode, vi er inde i – at vi forlænger den yderligere med 1 år. Og dernæst er der det kritikpunkt, der har været nævnt, og som vi i Socialdemokratiet er meget glade for, som vi nu kan gøre noget ved, nemlig at man nu i servicejobbene kan medregne optjening af dagpengereetten.

Og som noget, der er afgørende vigtigt for at få ordningen sat helt i gang, ja, så udloddes der en pulje på 100 mio. kr., hvoraf man kan få 50.000 kr. til hvert servicejob, der oprettes inden for ældresektoren. Det ekstra tilskud svarer således til en 3-4 måneders efterlønsudgift.

Det er mit håb med det forslag, vi nu fremsætter, at vi kan få sat yderligere skub i servicejobbene. Og det hænger selvfølgelig lidt sammen med de forslag, vi efterfølgende skal behandle.

Servicejobbene her er også godt for det forhold, at hvis man står over for at falde ud af a-kassen, ja, så kan man få et job i kommunen. Og jeg tror, mange kommuner vil tænke sig godt og grundigt om, for ikke at folk falder ud af dagpengesystemet, så man her giver dem et servicejob, for på den måde kan man netop slå de to omtalte fluer med ét smæk.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører: Når man nu efter ordførerens opfattelse gør en ordning endnu bedre, f.eks. ved at udvide ordningen til, at den også kan bruges af selvejende institutioner, hvorfor må f.eks. et privat firma, der driver et plejehjem, så ikke også få mulighed for at deltage i den her ordning?

Altså det er jo lidt af et tilskud at få 150.000 kr. med sig ved at udvide servicen på det her område, og hvis man skal følge den socialdemokratiske argumentation i det her spørgsmål, så bliver der jo reelt tale om en forskelsbehandling af de ældre, afhængig af f.eks. hvilken institution de befinder sig på. Så hvorfor denne forskelsbehandling?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg var glad for, at fru Eva Kjer Hansen omtaler de emner, jeg selv har været inde på, som positive forbedringer. Venstre og fru Eva Kjer Hansen vil åbenbart have ordningen gjort endnu bedre, og dér ser jeg da frem til, at vi under udvalgsbehandlingen eventuelt kunne få et forslag fra Venstre, der siger noget om de ting her. Jeg har ikke hørt Venstre være på banen i den her sag tidligere og heller ikke, at de har bakket op omkring ordningen.

Men hvis Venstre foreslår, at ordningen skal udvides, så må vi jo se på det under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det er jo altid dejligt at høre en ordfører udtale sig positivt om udvalgsbehandlingen. Men jeg vil nu gerne spørge hr. Bjarne Laustsen: Hvordan skal den der positive holdning forstås? Betyder den, at Socialdemokratiet vil komme med et forslag om, at også private firmaer, der udbyder service inden for det her område, skal have del i de her muligheder og dermed ligestille udbyderne på de forskellige områder? Altså skulle det forstås sådan, at Socialdemokratiet vil sige ja til at give den ligebehandling?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Der er jo mange paradokser i Venstres politik. Et af dem går ud på, at man siger, man vil afskaffe offentlige tilskud, og i næste omgang, inden man er færdig med at trække vejret, ja, så har man foreslået nye offentlige tilskud til private arbejdsgivere.

Vi har fremsat forslag, og som det måske er fru Eva Kjer Hansen bekendt, så kommer det oprindelige forslag jo fra Kommunernes Landsforening, hvor der også sidder Venstrefolk, endda ret markant, som har været med til at bede om, at man fik lavet en ordning, hvor man netop

kunne få de lidt ældre i arbejde og få et tilskud dertil.

Det har vi lyttet til, og det har vi gjort bedre. Vi har gjort ordningen bedre end det oprindelige forslag fra KL, og vi har gjort den endnu bedre med den aftale, vi har lavet i forligskredsen, omkring servicejobbene ved den her lejlighed.

Eva Kjer Hansen (V):

Umiddelbart skulle man jo tro, at når et forslag viser sig at være en dårlig idé og der ingen efterspørgsel er efter en bestemt ordning, så ville man droppe den idé eller den ordning, men her gør regeringen altså det stik modsatte.

Siden forsøgsordningen om servicejob trådte i kraft den 1. januar, er der oprettet i alt 800 servicejob. Forventningen i indeværende år var 6.500 og 10.000 næste år.

Nu skal der så igennem en række nye tiltag, udvidelse af ordningen, genoptjeningsret, supplerende tilskud på 50.000 kr. inden for ældresektoren, gøres endnu et forsøg på at få ordningen til at blive en succes.

Jeg har tidligere tilkendegivet Venstres principielle holdning til den her ordning. Vi er imod den, og specielt er vi imod den her kategorisering af ledige over 48 år som tilhørende de ældre, som tilhørende de svage på arbejdsmarkedet.

Men med de ændringer, der her er foreslået, bliver det endda endnu mere alvorligt. Der er jo tale om en række afgørende brud med hidtidige principper i arbejdsmarkedspolitikken. Hvorfor er det, at de ældre ledige skal skubbes ud af det ordinære arbejdsmarked gennem denne tilskudsordning? Kan ministeren bekræfte, at ledigheden for de 50-59-årige nu ligger 1,1 pct. højere end landsgennemsnittet, og kan ministeren bekræfte, at for øjeblikket stiger beskæftigelsen tre gange så kraftigt for den aldersgruppe som for befolkningen som helhed?

Hvorfor forlænge denne ordning, som er stik imod det, der burde være ideen i det, der burde være en fornuftig seniorpolitik, nemlig at få skabt plads til denne aldersgruppe i ordinære job, fastholde folk i deres nuværende job og i det hele taget få fastslået denne generations værdier og evner?

Med den ene hånd sender regeringen en opfordring om at se det værdifulde i denne generations arbejdskraft, taler positivt om seniorpolitik m.m., og med den anden hånd ødelægger regeringen enhver forestilling om, at ældre ledige

kan bruges til noget, medmindre de får 100.000 kr. eller 150.000 kr. med sig i rygsækken.

Så må jeg også sige, at jeg er forbavset over, at regeringen nu vil åbne for optjening af ret til dagpenge i offentligt støttede job, så man via et servicejob kan sikres ret til en ny dagpengeperiode. Hvad er forklaringen på, at regeringen pludselig ændrer sine holdninger på dette område? Hvorfor vil man løbe fra aftalen om en ydelsesperiode på 4 år?

Endelig: Hvorfor skal servicejob prioriteres på linje med ordinær beskæftigelse? Det kan jo kun tages som udtryk for, at regeringen er ligeglad med, om folk bliver ansat under den her ordning eller i et almindeligt ordinært job. Det syn deler vi ikke i Venstre, så ligesom vi var imod ordningen, da vi debatterede den for et års tid siden, så er vi også imod at fortsætte og forlænge ordningen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge fru Eva Kjer Hansen, om hun vil prøve at give mig en forklaring på, hvordan man via et servicejob kan skubbe folk ud af det ordinære arbejdsmarked, holde ældre ude af det ordinære arbejdsmarked?

Jeg troede i al min naivitet, at forudsætningen for, at man kunne komme ind i et servicejob, var, at man var blevet skubbet ud af arbejdsmarkedet, at ingen havde ønsket at gøre brug af ens arbejdskraft, hvorfor man havde gået ledig i mindst 1 år og var kommet ind i aktivperioden, uden at private arbejdsgivere eller offentlige arbejdsgivere havde ønsket at gøre brug af ens arbejdskraft. Sådan har jeg læst i lovforslaget at forudsætningen var.

Men jeg ser meget gerne på, om vi kan bløde op for det, hvis det er det, Venstre ønsker, for at gøre det mere smidigt. Men jeg kan simpelt hen ikke se, hvordan man kan skubbe nogen ud, som i forvejen er skubbet ud, og som bare bliver forhindret i at komme tilbage igen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det var et ganske udmærket spørgsmål, hr. Ole Sohn stillede. Kan fru Eva Kjer Hansen komme med ét eneste eksempel på, at de her 600-800 servicejob har skubbet andre ud?

Dernæst vil jeg godt spørge fru Eva Kjer Hansen, om ikke det er rimeligt nok, at man på nogle områder, for at give folk ens vilkår, er nødt til en gang imellem at behandle dem lidt forskelligt.

Det her er jo et tilbud til en bestemt aldersgruppe og til nogle bestemte kategorier.

Og når nu man omtaler det meget positivt, at ledigheden kun er lidt højere for de 50-59-årige, så er det ganske rigtigt, men det skal jo ses på baggrund af, at netop den gruppe her har fået en åreladning, fordi man har taget 46.000 personer ud, som nu er i overgangsordningen, og der er så ca. 26.000 tilbage. Så de tal på det område er jo en lille bitte smule kunstigt nedbragt. Jeg vil gerne spørge, om fru Eva Kjer Hansen ikke er bekendt med det og er enig i det synspunkt?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg skal sige til hr. Bjarne Laustsen, at selvfølgelig er jeg bekendt med de forskellige tal på områderne, og jeg kan også love hr. Bjarne Laustsen, at vi kommer til at arbejde meget med dem under udvalgsbehandlingen. Bl.a. vil jeg gerne have undersøgt de 800 servicejob, der er blevet oprettet i indeværende år. Hvor er de egentlig? Hvem er det, der er kommet ind i dem? Hvad er det for nogle job, vi egentlig taler om? Og hvad er egentlig hele baggrunden, som skulle berettigede, at man laver alle de her ændringer i ordningen for at få den til at blive en succes? Der vil jeg gerne have noget dokumentation på bordet, så det kan jeg love hr. Bjarne Laustsen at vi kommer tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Til hr. Ole Sohn skal jeg sige, at jeg er alvorligt bekymret for, at der går spekulation i sådan en ordning. Jeg er enig i, at det selvfølgelig er positivt for den enkelte, der nu får en jobmulighed, der får en chance, som vedkommende måske ikke har haft, fordi de øvrige tilbud ikke har slået til, men risikoen er der jo altså for, at der er en anden, der bliver skubbet ud i stedet for, at der, som jeg siger, går spekulation i det i forhold til, at man laver en prioritering. Hvad er det for en støtteordning, man skal gøre brug af, når man skal have ansat de medarbejdere, man rent faktisk har brug for ude omkring?

Jeg har da også noteret mig, at rigtig mange har været inde i en diskussion om, hvad det her åbner op for af muligheder i form af kassetænkning, fordi vi får denne her tilskudsordning.

Jeg vil meget gerne tage fat om det problem, der er med de mange ledige. Jeg synes bare, vi skal forstærke indsatsen på andre områder frem for at vælge denne her model, som for mig i virkeligheden er at give op over for de ledige, der bare er blevet 48 år, hvorefter man så tror, at de ikke kan komme i beskæftigelse, medmindre

man laver et så stort tilskud at give dem med i bagagen, som der her er tale om.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Bjarne Laustsen for anden og sidste gang og derefter hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå på fru Eva Kjer Hansens retorik, at det er i orden at oprette servicejob, hvis de dækker private områder, men hvis det er job, man opretter inden for det offentlige og inden for kommunen, så er det ikke. Den logik er meget svær at følge.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nej, jeg tror, det må være en fortalelse fra Venstres ordfører, at man kan støtte servicejob på private områder. Specielt med ordførerens viden og erfaring med EU-reglerne tror jeg ikke, at det er det, Venstres ordfører mener.

Til spørgsmålet om kassetækning: Ja, desværre er der tale om kassetækning, fordi én af grundene til, at servicejobordningen ikke er slået så hurtigt igennem, som vi havde ønsket, er bl.a., at der desværre fortsat er kommuner, offentlige institutioner, som spekulerer, ikke i menneskelig velfærd, opkvalificering af arbejdskraften, men i simpel mammon, hvilket betyder, at en række kommuner i stedet for at etablere servicejob eller ordinærjob som nummer ét vælger at sige: Vi tager jobtræningspersoner ind, har dem 1 år eller halvandet og smider dem ud igen og tager en ny ind, fordi dér er den offentlige støtte væsentlig større.

Så dér er tale om kassetækning, og det vil SF meget gerne være med til at ændre, sådan at man sikrer, at kommuner, amter og stat punkt 1: tager ordinære job ind, og punkt 2: servicejob, hvis punkt 1 ikke virker.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne kvittere for hr. Ole Sohns udtalelser om, at SF meget gerne vil være med til at ændre kassetækningsproblematikkerne.

Jeg vil så slå fast, at i Venstre mener vi ikke, at man forbedrer dem ved at indføre de her servicejob, men at man forværrer dem. Og jeg håber så, at vi kan tage de positive udtalelser fra hr. Ole Sohn med under udvalgsbehandlingen og prøve at få en grundig diskussion om, hvor-

dan vi netop kommer kassetækningsspørgsmålet til livs.

Så skal jeg endelig sige til hr. Ole Sohn, at der har overhovedet ikke været tale om en fortalelse fra Venstres ordfører, for jeg har aldrig nogen sinde givet udtryk for, at jeg syntes, det var en god idé med servicejob, bare det var private firmaer. Der er tværtimod tale om en enorm misforståelse fra den socialdemokratiske ordførers side, for, som jeg har sagt, er vi principielt fuldstændigt imod den her ordning. Vi synes, det er den helt forkerte vej at gå, og der ligger de helt forkerte signaler i den.

Det, jeg spurgte om tidligere, var: Hvorfor den her forskelsbehandling? Hvorfor synes Socialdemokratiet, at ældre inden for det kommunale område gerne må få nogle ekstra hjælpende hænder, gerne må få en ekstra service, mens f.eks. ældre, der sidder i institutioner, der bliver drevet af private firmaer, ikke må opnå de tilsvarende goder?

Så det var fra min side blot et forsøg på at få afdækket hulheden i den socialdemokratiske retorik, og at man altså simpelt hen denne her vej rundt udelukkende går efter at styrke den offentlige sektor. Og det synes jeg er under al kritik.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Med dette forslag bryder skizofrenien i regeringens arbejdsmarkedspolitik ud i lys lue.

Med den ene hånd og med én kreds af partier fører man en målrettet arbejdsmarkedspolitik med en fast ydelsesperiode og uden mulighed for genoptjening af dagpengene ved støttet beskæftigelse. Og regeringen giver sammen med denne kreds af partier udtryk for, at der er – og navnlig vil blive – gode beskæftigelsesmuligheder også for den ældre del af arbejdsstyrken. Det bekræftes i øvrigt også af de oplysninger, som har været omtalt tidligere under fru Eva Kjer Hansens indlæg om, at beskæftigelsesfremgangen for de 50-59-årige er tre gange, hvad den i øvrigt er i befolkningen som helhed. Det var med den ene hånd.

Med den anden hånd og med en anden kreds af partier – de dårlige kammerater – giver regeringen udtryk for, at beskæftigelsessituationen for de ældre næsten er håbløs. Og når man fylder 48 år, ja, så betragter man dette som en social begivenhed, der udløser mulighed for særlige støtteforanstaltninger i form af seniorjobordningen for at kunne komme i beskæftigelse igen. Ydelsesperioden forlænges næsten i det uendeli-

ge, og man kan i det støttede seniorjob endda genoptjene dagpengereet.

Man vil altså lede forgæves efter sammenhæng og konsekvens i regeringens politik.

Seniorjobordningen blev gennemført sidste år, men der har jo ikke været den store interesse for at bruge ordningen. Ved vedtagelsen sidste år gik man ud fra, at ordningen ville blive brugt af 6.500 helårspersoner. I dette øjeblik er der efter det oplyste ansat ca. 800 i seniorjob, men regnet på helårsbasis er tallet jo endnu lavere.

Jeg ved, at arbejdsministeren af uransagelige grunde fortsat håber, at man i det mindste vil komme op på 2.000 i indeværende år, men jeg er temmelig overbevist om, at også med denne beskedne ambition vil arbejdsministeren blive skuffet. Der er så måske andre, der kan nyde godt af det, men det er en helt anden historie.

Nu forlænger man så en ordning, der ingen interesse er for, med 1 år. Ud over det årlige støttebeløb på 100.000 kr. vil man yderligere sende en pose med 50.000 kr. med den ledige. Man udvider anvendelsesmulighederne og forsyner ordningen med en dagpengegenerator, så kommunerne kan genoptage tidligere tiders kassetækningsmanøvrer for at sikre, at en eventuel kommende overførselsindkomst bliver betalt af staten og ikke af kommunen. Det her er i forvejen noget makværk, og forslaget her gør det endnu værre. Vi afviser forslaget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo faktisk en god dag i dag, for der får vi at vide, hvem de dårlige kammerater er. Regeringen er så de gode folk her, og hvis vi laver noget sammen med venstrefløjen, så får vi at vide af højrefløjen, at dem fra venstre side er dårlige kammerater, og hvis vi laver noget sammen med venstrefløjen, så får vi så også det modsatte at vide om de borgerlige partier. Men lad det nu være.

Jeg vil godt spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, hvad det er, man har imod den her ordning reelt set. Det er jo rigtigt, at vi i dagpengesystemet har nogle regler om, at man kan falde ud af systemet. Men lad os nu tage et eksempel. Jeg ved jo også, at hr. Knud Erik Kirkegaard har gode relationer til kommunen og ikke mindst er med i en beslutningsproces omkring de forhold. Hvis nu man er i stand til via den ordning her at kunne give folk et arbejde, er det så ikke positivt, i stedet for at de falder ud og ryger over på kontanthjælp i kommunen? Hermed kan man jo

også få en ekstra arbejdsindsats af den pågældende.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kunne forstå, at hr. Bjarne Laustsen var lidt forvirret over og usikker på, hvem der i den politiske verden var gode kammerater, og hvem der var dårlige kammerater. Må jeg sige til hr. Bjarne Laustsen, at hvis han holder sig til De Konservative, så kommer han ikke galt af sted. Det kan hr. Bjarne Laustsen være fuldstændig sikker på. Så er han i gode og trygge hænder, og vi skal drage omsorg for, at hr. Bjarne Laustsen ikke kommer galt af sted.

Så spørger hr. Bjarne Laustsen: Hvad har I egentlig imod ordningen? Her må jeg klart henvise til det indlæg, jeg havde for et øjeblik siden. Man sår forvirring om ældres mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet igen, man laver en ordning, hvor der er genoptjening af dagpengereet, hvor vi jo i årevis har kæmpet for at få en ordning med faste ydelsesperioder og uden genoptjening.

Bare disse to argumenter synes jeg er argumenter nok, og det er helt tydeligt, at med loven, som den bliver vedtaget nu, hvis der bliver flertal for den, vil der altså blive betydelige kassetækningsmanøvrer i kommunerne, og det synes jeg ikke er tilstræbelseværdigt. Det havde vi for nogle år siden, og det var ikke værdigt for stat og kommune i den grad at spekulere imod hinanden.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg kan forstå, at hr. Knud Erik Kirkegaard mener, at man holder folk væk fra det ordinære arbejdsmarked, hvis man altså låser dem fast i et servicejob. Jeg vil gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard, om det er mere fremmede, at en 48-49-50-årig kommer ind i en offentlig jobtræningsperiode på ulige, uværdige vilkår i forhold til kollegaerne i 1 år eller halvandet og så bliver smidt ud igen. Hvori ligger det fremmede for at bevare en plads på arbejdsmarkedet i det system?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Knud Erik Kirkegaard: Hvad er De Konservatives svar til denne gruppe her, som har haft svært ved at finde sig et arbejde? Dem giver vi nu muligheden. Så kan man

diskutere antallet, om det er 600, 800 eller det skulle have været oppe over 2.000 allerede nu. Men for de mennesker, der er kommet ind i en fast beskæftigelse på ordinære vilkår, er det da svært at forstå, hvad De Konservative skulle have imod det. Men hvis jeg må have lov at nævne hr. Knud Erik Kirkegaards udsagn fra tidligere, så skal man overhovedet ikke skal gøre noget, Man må bare se til, at folk falder ud af dagpengesystemet. Der synes jeg, at De Konservative mangler et svar.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg ved ikke, hvor hr. Ole Sohn har været henne, da jeg havde mit indlæg for et øjeblik siden. Jeg sagde ikke spor til problematikken om, at man holder ældre væk fra arbejdsmarkedet med den ordning her. Det sagde jeg faktisk ingenting om.

Men der er da ingen tvivl om, at ordningen her kan være medvirkende til, at nogle bliver låst fast i servicejobordningen, hvor man godt kunne have optrådt på helt ordinære arbejdsmarkedsvilkår. Så i den forstand kan der da være ganske god mening i at frygte en forskydning i den retning, og det synes jeg ikke er positivt.

Jobtræningsmulighederne, især de private jobtræningsmuligheder, har jo vist sig ganske effektive til at få folk i beskæftigelse igen på helt ordinære vilkår, og det er dog langt at foretrække.

Så spørger hr. Bjarne Laustsen: Hvad gør De Konservative ved den her problemstilling?

Hr. Bjarne Laustsen kan ikke være ubekendt med, at vi om et øjeblik skal behandle L 103 og L 104, hvor vi i fællesskab, hr. Bjarne Laustsen og jeg, har aftalt en lang række initiativer lige præcis med det formål, som hr. Bjarne Laustsen spurgte til for et øjeblik siden.

Jeg vil spørge hr. Bjarne Laustsen: Hvor tomt kan man spørge?

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken.

Hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Jeg vil godt lige indledningsvis sige til hr. Knud Erik Kirkegaard for også at få skellet mellem servicejob og andre typer job beskrevet: Servicejob finder faktisk sted under et fuldstændig ordinært løn- og ansættelsesvilkår. Der er intet særligt i forhold til servicejob overhovedet. En-

hver mulighed for at kunne gå fra et servicejob, som er på ordinære vilkår, over til et andet job på ordinære vilkår, er fuldt ud til stede. Der er ingen restriktioner.

Det, man kan sige, er, at i kraft af, at man arbejder på nøjagtig ordinære betingelser inden for de gældende normeringer i en offentlig institution, så fastholder man også sin arbejdssevne længere og dermed også muligheden for at være mere mobil på arbejdsmarkedet. Det synes jeg alt andet lige er at foretrække.

Jeg vil godt sige, at når SF synes, at forslaget om servicejob er fornuftigt, så hænger det primært sammen med, at der her er tale om ansættelsesforhold, der finder sted på de ordinære vilkår. Det er for os helt afgørende. For noget af det, som vi har kritiseret – og også vil komme til at kritisere om lidt igen – er, at man laver foranstaltninger for borgere i det her samfund, som er uværdige, og som ikke finder sted, hvor den enkelte har rettigheder. Det er uværdigt. Derfor har vi ønsket at sikre os, at servicejobbene kan få en større udbredelse.

Men vi har jo vidst eller i hvert fald erfaret gennem det seneste år, at der har været nogle barrierer for, at servicejobordningen kunne få en tilstrækkelig udbredelse. Bl.a. har der været problemer med at sikre en tilstrækkelig uddannelsesforudsætning, fordi forudsætningen for, at man kan gå ind i servicejob, jo er, at man har de samme kvalifikationer som de øvrige medarbejdere, i og med at det sker på fuldt normale vilkår.

Derfor er det også vigtigt, at der i servicejobordningen nu er lagt an til, at arbejdsformidlingen og arbejdsformidlerne skal kunne lave handlingsplaner, der fører frem til et servicejob, og at det skal vægte i deres lille karakterbogssystem på nøjagtigt samme måde, som var det et ordinært job. Det betyder, at man i en dagpengeperiode med den tidlige indsats osv. kan være med til at sikre den enkelte de kvalifikationer, som et kommende servicejob må betinge.

Vi vil derudover i forbindelse med det sociale område lave et særligt tilskud på 50.000 kr., som kan være med til at sikre, at de nødvendige uddannelseskvalifikationer er til stede, når man kan gå ind og arbejde inden for servicesektoren.

Det er en barriere, som er utrolig vigtig at få overvundet, også fordi vi ikke ønsker, at der skal være særlige jobtyper, men at man skal gå ind på helt ordinære vilkår. Det kræver selvfølgelig også noget af uddannelsesforudsætningerne.

En anden barriere er det forhold, at der skal være værdighed. Et af problemerne har jo netop været, at servicejobbene på trods af, at der er fuldt normale, ordinære løn- og ansættelsesforhold, har haft den lille barriere, at der ikke har været optjeningsret til dagpenge. Det er jo helt forunderligt, når det nu er et ordinært løn- og ansættelsesforhold.

Den barriere er overvundet nu. Det betyder også, at kollegaerne på arbejdspladsen vil være meget mere indstillet på at sige: Jamen o.k., der er ingen forskel på de her job, om det er det ene eller det andet. Dermed er jeg ret overbevist om, at parterne – samspillet mellem kommuner, amter og de faglige organisationer og AF – vil komme til at spille væsentligt bedre sammen end hidtil.

Det sidste positive, jeg vil nævne, er udvidelsen af den kreds, som kan gøre brug af servicejobordningen, nemlig selvejende institutioner og humanitære organisationer. Det er initiativer, som er med til at sikre et bredere grundlag.

Så alt i alt synes jeg, at vi har lavet et flot arbejdsmarkedspolitisk initiativ, som netop bryder med det, at man kan sende folk ud til nedværdigende forhold. Man skaber respekt om den enkelte. Det burde hele det her Folketing sætte pris på og bakke op bag.

Så vi støtter lovforslaget.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg kan se, at med den fart, vi har på, er vi nok færdige til midnat.

Annette Jørgensen (DF):

Da serviceloven i sin tid blev vedtaget her i Folketinget, stemte Dansk Folkeparti imod, fordi vi fandt, at det var en kunstig ordning. Tiden siden har da vist, at den opfattelse var rigtig, hvilket regeringen selv indrømmede ved at konstatere, at de forventninger, der var til ordningen i forbindelse med vedtagelsen, ikke er blevet indfriet.

Derfor foreslår regeringen nu at udvide ordningen, så den også kommer til at omfatte selvejende institutioner, som udfører offentlige serviceopgaver, samt humanitære organisationer. Man kunne stille regeringen det spørgsmål, om man virkelig selv tror på, at en mislykket ordning kan reddes ved de initiativer, der nu ønskes taget.

I Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at virksomhederne – herunder også den offentlige

sektor – må uddanne og ansætte ledige i ganske normale job.

Der er ganske vist tale om en forsøgsordning, som skal løbe til udgangen af år 2002, men der vil næppe være synlige forbedringer selv ved en udvidelse af forsøgsordningen. Det må jo ikke glemmes, at der er tale om en kunstig ordning.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Jeg bemærkede, at fru Annette Jørgensen mener, at ordningen er en kunstig ordning. Men er det en unødvendig ordning for de mennesker, der er skubbet ud af arbejdsmarkedet, som har været langtidsledige, som er fyldt de 48 år, som ikke kan komme tilbage på ordinær vis?

Anden næstformand (Henning Grove):

Så fortsætter vi med ordførerrækken, fru Lone Yalcinkaya.

Lone Yalcinkaya (CD):

Jeg er da ked af, at jeg ikke fik et svar på mit spørgsmål, men jeg vil så komme frem med mit synspunkt på området.

CD synes selvsagt, at denne styrkelse af servicejobordningen er meget positiv. Vi finder i CD, det er meget vigtigt med servicejobbene. Det væsentligste er selvfølgelig, at der nu åbnes op for optjening af ret til dagpenge, mens man er i servicejob. Det har hele tiden været CD's holdning med servicejobbene, at de skulle ligne rigtige job så meget som muligt. Med muligheden for optjening af ret til dagpenge synes jeg, at vi er nået et langt stykke hen ad vejen.

Det er CD's håb, at der til næste år vil komme mere gang i ordningen til gavn for alle dem – her håber jeg, at arbejdsministeren vil gøre, hvad han kan – der dermed kommer i arbejde, men også for dem, der vil blive udført arbejde for.

Anders Samuelson (RV):

Som et led i finanslovaftalen for 2001 sker der en udvidelse af servicejobordningen. Udvidelsen er dels tidsmæssig, idet ordningen forlænges med 1 år til og med 2002, dels en udvidelse af lovens anvendelsesområde, idet selvejende institutioner og humanitære organisationer fremover vil have mulighed for at ansætte personer i servicejob.

Derudover indebærer lovforslaget, at personer i servicejob optjener dagpengereet. Dette sker – i modsætning til andre typer støttet beskæfti-

gelse – ud fra et ønske om, at servicejobbene skal ligne et ordinært job så meget som muligt.

Endelig vil der blive afsat 100 mio. kr. til servicejob i ældresektoren, hvor støtten pr. job ekstraordinært kan hæves med 50.000 kr. i det første ansættelsesår.

Lovforslaget er som sagt en del af finanslovtalen, og Det Radikale Venstre kan støtte det.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg bliver jo nødt til at spørge den radikale ordfører, hvad man vil gøre i forhold til den dybe bekymring, der hersker i Det Radikale Venstre om, hvordan det her kan åbne op for kassetænkning.

Jeg har set en kollega til hr. Anders Samuelson udtrykke dyb betænkelighed ved, hvad det nu vil udmønte sig i af spekulation rundt omkring, og jeg vil gerne høre, om Det Radikale Venstre har forberedt nogle initiativer i forhold til dét.

Så skal jeg også lige spørge til vores behandling af indførelsen af den her forsøgsordning for godt og vel et års tid siden, hvor jeg jo har bemærket, at den radikale ordfører udtrykte stærk betænkelighed ved at indføre en sådan forsøgsordning og også var meget skarp, i forhold til at vi skulle have en vurdering af: Virker det her efter hensigten, eller virker det ikke?

Jeg bliver nødt til at spørge den radikale ordfører, om den radikale ordfører mener, at den her forsøgsordning virker efter hensigten, i og med at man bl.a. kun har fået ansat 800 personer inden for denne her ordning mod forventet 6.500. Hvad er den radikale vurdering af forsøget indtil nu?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Den radikale vurdering er, at det ikke har virket indtil nu, og det er jo så enkelt, som det kan siges. Sådan er det.

Jeg tror også, at jeg, da vi behandlede det sidst, brugte udtrykket, at det her ikke var nogen tidsel, der var groet i den radikale baghave. Det er sådan set rigtigt.

Nu er vi så bare med til at give den tidsel noget næring, fordi vi i modsætning til Venstre og De Konservative gerne vil være med til at føre noget politik i det her land og gerne vil have indflydelse på så mange områder som overhovedet muligt. Derfor giver man og tager, og sådan er det også for Det Radikale Venstre. Vi har

syv mandater, og vi prøver at gøre det så godt som muligt med de syv, vi har.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kan bekræfte over for den radikale ordfører, at skal vi gøde planter, så vil det ikke være tidsler, vi vil gøde, men prydanter.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Så bliver jeg jo nødt til at spørge, hvad Det Radikale Venstre har fået ud af at gå med til at støtte denne her ordning.

Jeg kan forstå, at man egentlig, når det kommer til stykket, er imod den. Man er stærkt betænkelig og mener, at det åbner op for kassetænkning. Det Radikale Venstre er vel også enig i, at det her er et afgørende brud med de principper, der ellers har været gældende på området, nemlig at vi siger, at ydelsesperioden er 4 år, og at man ikke genoptjener retten til dagpenge ved at gå ind i offentligt støttede job, som der her er tale om.

Så hvad er det, Det Radikale Venstre har fået betalt for at gå med til det her, som man dybest set er imod?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Det skal da være mig en fornøjelse at sige, at vi har fået mange ting igennem. F.eks. har vi tidligere i dag behandlet et forslag om en arbejdsmiljøafgift, og det har vi stor fornøjelse af at støtte. Så sådan er det.

Jeg er også fuldstændig enig i, at det er et brud i forhold til den måde, vi traditionelt har prøvet at dele vores arbejdsmarked op på i ordinære ustøttede job og støttede job, og hvad det så har haft af konsekvenser. Sådan er det.

Men vi har fået andre ting igennem og har været med til at støtte det. Venstre og De Konservative kunne have ydet deres positive bidrag. Sådan er det.

Jeg er forresten også fra Jylland, og der må man sige, at hvis man ikke går rundt med den lille bitte spæder, men man bruger den store, fordi man gerne vil være med til at påvirke så meget som muligt, så risikerer man indimellem også at ramme en tidsel.

Jette Gottlieb (EL):

Det forekommer mig, at det har været helt fraværende i debatten, at servicejobbene har et

dobbeltformål, nemlig dels at kunne tilbyde en gruppe af arbejdsløse et meningsfyldt job til overenskomstmæssige løn- og ansættelsesforhold, dels at styrke den sociale service i såvel stat som kommuner og amter.

Jeg tror faktisk ikke på, at hr. Bjarne Laustsen har ret i, at udspillet kom fra Kommunernes Landsforening. Jeg tror snarere, at forslaget udspringer af Enhedslistens beslutningsforslag fra 1996.

Vi fremsatte et forslag på baggrund af den dybe modstrid, der er mellem alle partiers ønske om en bedre offentlig service og så de mange ledige hænder. At den ordning, der kommer ud af det, bliver forbeholdt de ledige, der er over 48 år og har vanskeligt ved at få fodfæste igen på arbejdsmarkedet, når de én gang er røget ud, anser jeg ikke for en væsentlig forringelse.

Men uden at overdrive kan vi jo nok konstatere, at succesen i det forløbne år har været behersket, og der er flere gode grunde til det.

For det første har kommuner og amter været uklare på, om etableringen af servicejob skulle betragtes som en serviceudvidelse inden for den ramme, som var aftalt med regeringen, eller ej. Det spørgsmål er afklaret.

Jeg kan fortælle, at vi har fået det kortest mulige svar på et § 20-spørgsmål nogen sinde om, hvorvidt servicejobbene kunne udvide 1 pct.-rammen. Besvarelsen lød simpelt hen: Ja. Og det har været en stor fornøjelse at sende det rundt til Kommunernes Landsforening og andre steder, for det var en udbredt myte i det forum, at det ikke forholdt sig sådan. Servicejob er faktisk en mulighed for udvidelse af den sociale service ud over den aftalte ramme. Det er en væsentlig grund til, at der ikke har været så stor succes med ordningen indtil nu.

For det andet har staten ikke påtaget sig sin del af opgaven med at etablere det anslåede antal servicejob. Det har jeg allerede tidligere påpeget over for de hovedansvarlige – først og fremmest finansministeren.

For det tredje var der én afgørende mangel i servicejobordningen, som den blev vedtaget sidste år, og det var den manglende genoptjening af dagpengeret. Ud over, at det virkede fuldstændig urimeligt for den enkelte servicejobber, har det jo også ført til, at ordningen har stødt på modstand fra nogle af de faglige organisationer, som er vigtige medspillere for at få ordningen til at fungere.

Endelig kan vi jo ikke se bort fra en vis træghed i systemet, som har medvirket til, at der til

dato er blevet etableret færre end de 1.000 servicejob på landsplan.

Med forslaget om ændringerne af ordningen, som vi nu behandler, er der sket betydelige forbedringer. Jeg vil især pege på genoptjeningsretten, som har været en mærkesag for Enhedslisten af hensyn til servicejobberne såvel som af hensyn til at få de faglige organisationer til aktivt at bakke op om ordningen.

Når man har job, der rummer fuldstændig ordinære overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold, er der selvfølgelig ikke nogen mening i at sige, at man ikke kan tilføre dem en genoptjeningsret. Det ville svare til, at man sagde, at samtlige offentligt ansatte var på tilskud og derfor ikke skulle have dagpengeret efter udført arbejde. Så vidt tror jeg dog ikke, de borgerlige vil gå.

Vi mener også, at de øvrige elementer i forslaget vil medvirke til, at ordningen kan opfylde sit formål, som vi beskrev det tidligere. Jeg tror, at udvidelsen til at omfatte selvejende institutioner f.eks. kan have en meget positiv virkning på børneinstitutionsområdet.

Men jeg vil godt indskyde en enkelt kritisk bemærkning: For os i Enhedslisten er det lidt af en gåde, at regeringen fastholder, at ordningen ikke kan omfatte kontanthjælpsmodtagere på linje med arbejdsløse i dagpengesystemet. På den måde holdes nogle af de socialt dårligst stillede arbejdsløse stadig uden for muligheden for at få et meningsfyldt job til overenskomstmæssig løn. Det fik vi ikke med i aftalen denne her gang, men det skal selvfølgelig ikke afholde os fra at tage det op engang i fremtiden.

Endelig vil jeg så også stille spørgsmål til ministeren om, hvordan udmøntningen af aftalens bemærkninger om ligestilling af servicejob med ordinære job i forhold til arbejdsformidlingens ansvar for udarbejdelse af handlingsplaner og udsigt til et servicejob gøres til et lige så fuldstændigt beskæftigelsesmål som udsigt til udstøttede job. Hvordan skal det udmøntes i praksis?

Men med de spørgsmål og de bemærkninger støtter vi altså forslaget.

Ole M. Nielsen (KRF):

Heller ikke i det her tilfælde er det kun, fordi det er en forkert kreds af partier, der er kommet med forslaget; det er også, fordi vi rent sagligt er imod det.

Vi var imod forslaget sidste år. Min hovedindvending dengang var, at jeg var bange for, at alt for mange kom med i den, når man tog med

helt ned fra 48 år. Det problem er jo ikke blevet alvorligt endnu, men det tror jeg trods alt det bliver. Måske når man ikke op på det antal, som man i sin tid troede skulle i servicejob, men når kommunerne og institutionerne finder ud af det og får budgetteret med det for de kommende år, vil de selvfølgelig tage fra den yngste ende, og jeg synes, det er fuldstændig tosset, at man kan gå på den her ordning, fra man er 48 år, og til man skal på efterløn. Jeg bekymrer mig stadig væk stærkt om at få de ældste ledige i arbejde – i aktivering eller i ordinære job – og derfor mener jeg, at grænsen for den her ordning skulle have været f.eks. 55 år eller måske 52 år, men 48 år, det er helt galt. Det passer jo heller ikke sammen med ministerens og regeringens opfattelse af, at der er brug for alle – selv om der ikke er blevet det endnu, så er det lige om hjørnet, at der er brug for alle; det har vi da fået at vide hele tiden. Og så er det tosset at binde folk i sådan et job som det her.

Derimod kan vi faktisk godt se ideen i og rimeligheden i, at man skal kunne genoptjene retten til dagpenge; det synes jeg faktisk er helt rimeligt.

Men vi kan ikke gå med til det ekstra tilskud, der gives på 50.000 kr., og vi kan heller gå med til forlængelse af forsøgsperioden, så derfor stemmer vi imod.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu havde jeg ventet, at hr. Ole M. Nielsen efter min ordførertale ville forholde sig til det forhold, at de her servicejob har et dobbelt formål, og at det andet formål drejer sig om at løfte den offentlige service, få flere hænder på opgaven. Gør det slet ikke indtryk på hr. Ole M. Nielsen, at det faktisk er et resultat af den ordning?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes, det er helt fint, hvis kommunerne synes, at de skal forbedre deres service, men jeg kan ikke forstå, hvorfor staten skal give tilskud til det over den ordning her. Det er en kunstig måde at udvide servicen på.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Vi vil gerne takke for tilslutningen til lovforslaget.

Det her er jo endnu et element i aftalepakken vedrørende finansloven for 2001. Regeringen finder, at vi på den måde kan give muligheder

for at styrke primært den kommunale service, men også i staten er der taget initiativer til at etablere servicejob.

Det er vores tro, at muligheden for at tilskynde til yderligere opkvalificering af målgruppen her vil indebære, at en række af de barrierer, der har været for ordningens udbredelse, vil være overvundet.

Jeg skal afslutningsvis sige, at AF vil bruge dette redskab, denne ordning, i overensstemmelse med aftalens ordlyd, og at udmøntningen vil ske ved hjælp af, at det bliver implementeret i de resultatkontrakter, der indgås mellem Arbejdsmarkedsstyrelsen og undertegnede på den ene side og AF-regionerne og de regionale arbejdsmarkedsråd på den anden side. Det var et svar til fru Jette Gottlieb.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 103: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Intensiv jobsøgning, særlig formidlingsindsats, jobrotation).
Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 10/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Justering af den tredje fase af arbejdsmarkedsreformen skal ses i lige linje med den første arbejdsmarkedsreform fra 1994.

I Socialdemokratiet er vi meget glade for den udvikling, vi har set i vores samfund. Før 1994 var alt for mange arbejdsløse i al for lang tid. Ar-